

ארגון יד לבנים
סניף ירושלים

עיריית
ירושלים

טוראי משה אבישיוף ז"ל

בן אייכן ואבישי

נולד ברוסיה

בשנת תרס"ו, 1906

התגורר בירושלים

שרת בחיל הרגלים

נפל בעת שירותו

בתאריך י' בתמוז תש"ח, 17/7/1948

נקבר בנחלת יצחק

חלקה: 61 שורה: 12 קבר: 5

הותיר אישה ושבעה ילדים

בן 46 בנפלו

קורות חיים

בן אבישי ואייכן. נולד בשנת תרס"ו (1906) בדושמבי שבטז'יקסטן. בהיותו בן שבע-עשרה, בשנת 1923, עלה לארץ-ישראל בדרך היבשה על גבי בהמות כשהוא מצטרף למשפחת כלנתר אשר בביתה בירושלים שהה בשנותיו הראשונות בארץ. כשהתבגר יצא לעבוד בפרדסי פתח תקווה ותקופה מסוימת עבד כבנאי. משה היה מראשוני העובדים היהודים בעיריית ירושלים המנדטורית. את עבודתו בעיריה ראה כשליחות וכמושג רעיוני לכיבוש עבודה עברית. בשנת 1930 נשא לאישה את רחל קדוש והזוג התגורר תחילה בעיר העתיקה בירושלים, ואחר-כך בזמן המאורעות עברו להתגורר בשכונת בית ישראל.

בשנת 1934 הצטרף משה לשורות "ההגנה" והיה מחבריה הפעילים. בשנות מלחמת העולם השנייה בהשראת ארגון ההגנה גויסו עובדי העיריה למאמץ המלחמתי ומשה יצא בלילות לפטרל בשכונות העיר כדי לשמור שהתושבים ישגוהו על האפלה מלאה מפני תקיפות אפשריות של מטוסי אויב.

ארגון יד לבנים
סניף ירושלים

עיריית
ירושלים

גם אם לא היתה עיתו בידו תמיד מצא משה זמן לתרום את חלקו לבית-הכנסת ולהתנדב למען הקהילה והחברה. למרות מצבו הכלכלי, היה מקיים מצוות גמילות חסדים, ובעיקר גמילות חסד של אמת.

כאשר החלו להגיע הידיעות על זוועות המלחמה והשואה באירופה היתה אכזבה מהתנערותם של הבריטים מההתחייבות להקמת הבית הלאומי היהודי בארץ-ישראל וסגירת שערי ארץ-ישראל בפני יהדות הפליטה. תחושה זו הביאה בין השאר להקמת ארגוני המחתרת - הארגון הצבאי הלאומי וארגון לוחמי חרות ישראל, שלא קיבלו את מרות מוסדות הישוב, ופתחו במלחמת גרילה נגד הבריטים. בין המתגייסים למחתרת היה גם שאול - בנו.

למשה היתה בעיה - מצד אחד, ידע את שנעשה בביתו. מצד שני, נאמנותו היתה ל"הגנה" ולמוסדות היישוב. והחיכוכים בבית היו רבים וקשים. אך תמיד דאג לשלום בני ביתו. תמיד רץ לעשות עוד מלאכה, בנוסף לעבודתו בעיריית ירושלים, כדי לשפר את תנאי המשפחה. אבל מעט מאוד שמחה היתה לו בחייו. שמחתו היחידה היתה ברווחה שיכול היה להביא לבני ביתו.

החלטת עזרת האומות המאוחדות ב-29.11.1947, על הקמת מדינה יהודית בחלק של ארץ-ישראל, הביאה את הערבים לתקוף את היישוב היהודי. רבים נהרגו ונפצעו מיריות הערבים. ירושלים שותקה בחלקה. אנשי ירושלים התגייסו לשמירה בעמדות שכונות הספר. משה התגייס גיוס חלקי לחיל משמר (חי"ם, חבל 3 - אזור 9) בראשית דצמבר 1947, ושמר בעמדות שכי' סנהדריה, בצפון ירושלים. בלילה שמר וביום עבד את עבודתו בעיריה. כשהקימו הג"א את פלוגת "ההצלה", שהיתה מורכבת מאנשים מבוגרים בעלי ידע טכני, כדי להיות מוכנים לקריאה לפינוי הריסות שנגרמו ע"י הפצצות מרגמות כבדות ותותחים של הערבים, משה הצטרף אליה. כל זאת כשמשה היה כבר בן ארבעים ושתים שנים, נשוי ואב לשבעה ילדים.

ביום חמישי, י"ח באייר תש"ח (27.5.1948) נקראה הפלוגה לפינת רחוב כ"ח ורחוב יפו, להציל את הפצועים שנפגעו מההפגזה. אך אז נפלו פגזים נוספים ומשה נפצע. הוא הובהל לבית-החולים שבקרבת מקום. מאותו יום החל מסע הייסורים שלו. הוא שכב שבועות על ערש דווי. כשהיה ברור שרופאי ירושלים לא יוכלו באמצעיהם הדלים להושיע אותו, הועבר משה בדרך בורמה לבית החולים הצבאי מספר שתיים ביפו, ושם ביום

ארגון יד לבנים
סניף ירושלים

עיריית
ירושלים

שבת, י' בתמוז תש"ח (17.7.1948), מת מפצעיו. משה הובא למנוחת-
עולמים בבית-הקברות הצבאי בנחלת יצחק בתל-אביב. הוא נקבר ללא
ידיעת משפחתו ולא נמסרה לה כל הודעה מוסמכת בסמיכות למותו. רק
ביום ראשון י"ח בתמוז תש"ח (25.7.1948), בשעה 10: 00 נמסרה הודעה
למשפחה. השאיר אחריו אישה ושבעה ילדים.

